

ВСС - 14 799 06 -11- 2017

ДО СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ ПРИ ВСС

**ОТЧЕТЕН ДОКЛАД ЗА ПРОВЕДЕНАТА СПЕЦИАЛНА
КОМИСИЯ КЪМ ХАГСКАТА КОНФЕРЕНЦИЯ ЗА
МЕЖДУНАРОДНО ЧАСТНО ПРАВО ПРЕЗ ПЕРИОДА
10 – 17 ОКТОМВРИ 2017 Г. В ГР. ХАГА, ХОЛАНДИЯ**

*Изготвил: Богдана Желявска, съдия от Международната
Хагска Мрежа*

10 ОКТОМВРИ.2017 г.

1. ОТКРИВАНЕ

Специалната комисия бе открита в 9,30 часа и стартира своята работа по оповестения предварително *Дневен ред*, който е приложен в настоящия Доклад на английски език.

1/ Срещата започна с приветствие на *Генералния секретар на Хагската конференция за международно частно право господин Кристоф Бернаскона*, който отбеляза големия напредък в развитието на темата за международното отвличане на деца и родителската отговорност, както и факта, че понастоящем Хагската конвенция от 1980 година относно международното отвличане на деца е подписана от 82 държави и три държави са кандидати за членство: Доминиканската Република, Колумбия и Ливан.

През изтеклия период между *Шестата и Седмата Специални комисии* - пет години към Конвенцията от 1980 г. са се присъединили Боливия, Куба, Гвиана и Салвадор.

5 държави са наблюдатели: Алжир, Бангладеж, Индонезия, Иран, Катар.

Международната Хагска мрежа има нови 39 членове – съдии от различни държави.

На практика 150 държави са свързани по някакъв начин с Хагската конференция за международно частно право и продължава тенденцията за увеличаване на държавите - членки.

В резюме бе изтъкнато, че Конвенцията от 1980 г. има 98, а Конвенцията от 1996 г. - 46 държави - членки.

По отношение на *ИНКАДАТ* също бе отбелаязан напредък, тъй като е започнало публикуването на все повече статистически данни, а от

страна на експерти от Уелс е изготвен подробен Доклад за изтеклия период.

През периода 2012 г. - 2017 г. с помощта на Австралия и ПП е изготвен *Наръчник за добри практики по приложението на чл. 31 от Конвенцията от 1980 г.*

Теми, които бяха изтъкнати като изключително важни и които бяха дискутирани по време на срещата са тези за децата, намиращи се на територията на някоя държава без придружител или в риск вследствие на бежански или емигрантски проблем, изоставени деца и приложението на чл. 15 от Конвенцията от 1980 г.

Предвидено бе, също така, провеждане по време на Специалната комисия на *двустрани срещи* между Централните органи във връзка с проблеми по приложението на двете Конвенции.

2/ Думата взе господин Филип Лорти, *Първи секретар на Международната Хагска мрежа*, който заяви, че по време на Специалната комисия ПП ще представи извършената през петгодишния период, с помощта и активното съействие на държавите - членки работа.

Предвижда се да бъде приет *Документ по приложението на чл. 13b от Конвенцията от 1980 г.*

Представени бяха изготвените, на базата на различните въпросници, касаещи практиката на държавите - членки *Документи*, като специално внимание бе отредено на Документ 6, който третира Конвенцията от 1996 г., Документ 5, разглеждащ въпросите на директна комуникация между съдиите на държавите - членки.

Подробният списък на Документите бе предоставен в електронен вид, със съответните линкове към съдържанието на базата данни, на представителите на държавите - участнички във форума, като представляващо основа за дискусиите при вземане на решения от Специалната комисия.

2. ОЦЕНКА И БАЛАНС НА ПРИЛОЖЕНИЕТО НА ХАГСКАТА КОНВЕНЦИЯ ОТ 1980 Г. ОТНОСНО ГРАЖДАНСКИТЕ АСПЕКТИ НА МЕЖДУНАРОДНОТО ОТВЛИЧАНЕ НА ДЕЦА,

*За удобство в настоящия Доклад тази Конвенция ще бъде наричана
КОНВЕНЦИЯТА 1980*

1/ Преглед на състоянието към настоящия момент

Господин Филип Лорти направи кратък преглед на държавите, които са се присъединили към Конвенцията 1980 и посочи: Андора, Русия, Гвинея, Япония, Иран, Филипините, Тунис, Ямайка, Боливия.

2/ Изказвания на делегациите

Първи изказване направиха представителите на *Бразилия*, които заявиха, че през изтеклия период е отбелян голем напредък в приложението на Конвенцията 1980 , като са изгответи и се прилагат електронни молби, приет е нов Процесуален кодекс. Очаква се страната да се присъедини към Конвенцията 1996 .

Думата взе представителят на *Филипините*, който заяви, че, като член на Конвенцията 1980 от месец март 2017 г., държавата понастоящем работи по хармонизиране на законодателството си с това на Конвенцията.

Япония, която се е присъединила към Конвенцията 1980 през 2014 г., през 2015 г. е определила Централен орган, а в настоящия момент също работи по хармонизирането на законодателството си.

Норвегия подчертва, че не е достатъчно само формалното ратифициране на Конвенцията, необходимо е поемане на отговорностите и изпълнение на задълженията, които произтичат от нея. Споделено бе, че след 2016 г. с новите изменения в националното законодателство, е необходимо съдебно решение за извеждане на дете от страната.

3/ Статистически данни

Представен бе *Въпросник*, съдържащ статистически данни за периода 01.01.2015 г. - 31.12.2015 г., на който е даден отговор от 72 държави - членки, като за първи път е включено и завършено изследване на *ИНКАСТАТ*. Наблюдава се с 3 процента увеличение наисканията за връщане на деца и с 3 процента намаление наисканията за осъществяване правото на визита. Установява се, че 73 процента от отвлеченията по Конвенцията 1980 се извършват от майките, а 92 процента от молбите касаят случаи на споделена родителска

отговорност. 46 процента от случаите приключват с връщане на детето, а в 17 на сто от тях връщането е доброволно. 42 процента от случаите стигат до съда, в 29 процента се постановява отказ, а от тях - в 67 на сто се посочва като причина ORDEN PÚBLICO.

Най - често срещаните причини за постановяване на отказ за връщане са:

- нормата на чл. 13b от Конвенцията 1980,
- липсват данни за постоянното местоживееене на детето,

В мнозинството от случаите отвлеченото дете е до 10 години, дадени са 3 случая на деца до четири години и един на дете на 16 години.

Една трета от спостановените на първа инстанция съдебни решения са обжалвани.

Констатирано бе, че все още производствата са доста бавни.

Прекалено кратка е или липсва достатъчно информация по отношение на вътрешното законодателство на държавите - членки.

Предстои изготвянето на международни, регионални и национални доклади за състоянието на приложението на Конвенцията 1980.

Бяха обсъдени Документи 11A, 11B и 11C, съдържащи детайлizирани данни и изводите към тях. Документите са приложени от мен към настоящия Доклад.

4/ *Пристъпи се към коментари от делегациите*

3. ПРИЧИНТИ ЗА ЗАБАВЯНЕ РАЗРЕШАВАНЕТО НА КАЗУСИТЕ ПО КОНВЕНЦИЯТА 1980

От името на ПБ думата взе господин Игнасио Гойкоечеа, Директор на Регионалния офис за Латинска Америка. Той посочи, че, за съжаление, все още се наблюдава забавяне в разрешаването на случаите - както по съдебен, така и по извънсъдебен път, тъй като и към настоящия момент приложението на Конвенцията е твърде далеч от посочените в нея 6 седмици за връщане на детето. В съдебната фаза забавянето е доста по - голямо, въпреки това бе изтъкната огромната роля и благодарност към съдиите, които разглеждат исканията във връзка с Конвенцията 1980 и бе посочено, че има и добри примери.

Съществува Ръководство по прилагане на Конвенцията 1980, което е от практическа полза.

Посочени бяха и изготвените за Специалната комисия Документи: 10A, 10B и 10C, копия от които прилагам към настоящия Доклад.

От страна на ПБ бе направен извод за съществуващо забавяне както в съдебната фаза, така и в извънсъдебната такава.

Изказване бе направено от представителите на EU, които подчертаха, че по отношение на държавите - членки на ЕС, в съответствие с Регламент Брюксел 2А срокът от шест седмици е задължителен. Има двусмислие при пресмятането на сроковете, което е свързано и с проблеми в превода от различните езици. ЕС е изbral един реалистичен подход - при подготовките изменения в Брюксел 2А ще се предвидят срокове за произнасяне както по отношение на първата, така и по отношение на втората инстанция. Регламентацията на международните отвлечания по Конвенцията 1980 ще бъде включена изцяло като отделна Глава в Регламента.

Представителите на Аржентина също подчертаха необходимостта от по-бързо разрешаване на тези случаи. Напредъкът през изминалния период на тази държава се изразява в следното: В провинция Кордоба е приет специален закон по приложението на Конвенцията 1980, налице е концентрация на юрисдикция - делата се разглеждат от специализирани съдилища, доказателства се допускат само в краен случай, предвидено е само едно съдебно заседание. Допуска се прилагането на - и се осъществява на практика - директна комуникация със съдиите от други държави - членки, използва се и видеоконференцията. В национален план е изгoten законопроект по приложението на Конвенцията 1980, било е прието и Практическо ръководство - Протокол.

От страна на участниците от Канада бе заявено, че е от изключителна важност Централните органи да разглеждат и придвижват молбите по Конвенцията 1980 г. за връщане на деца приоритетно.

Норвегия посочи, че основната цел на Конвенцията 1980 е връщането на децата и в тази връзка особено важни са директните комуникации между съдиите.

4. ПРИЛОЖЕНИЕ НА ЧЛ. 15 ОТ КОНВЕНЦИЯТА 1980

Госпожа Мая Грофф, член на ПБ на Хагската конференция запозна присъстващите с изготвения Документ 9, копие от който е приложено

към настоящия Доклад, като бе подчертана изключително важната роля на съдиите от Международната Хагска мрежа.

Бе предоставена възможност за изказвания.

Първи думата взеха представителите на *Канада*, според които представеният, изготвен от ПБ документ не следва да съдържа заключения. В Канада нормата на чл. 15 не се прилага често, по - скоро е изключение. Не бива тази разпоредба да придобива задължителен характер, от една страна, а от друга - задължение на Централните органи е доказването на тези обстоятелства и сътрудничеството между Централните органи не може да бъде заместено с директните комуникации между съдиите.

Представителите на *Германия* изтъкнаха доброто сътрудничество между Централния орган и съдиите. Приложението на чл. 15 зависи от дискрецията на съдията, разглеждащ делото, който може да търси различни пътища за събиране на информация, включително и да се позове на тази норма. В тази връзка съществуването на унифициран формуляр по чл. 15 не е необходимо.

Франция посочи, че текстът на чл. 15 от Конвенцията 1980 не е много ясен и е необходимо детализиране и обновяване профилите на държавите - членки. Не е необходимо изготвянето на унифициран формуляр.

Според *Великобритания* също е необходимо обновяване профилите на държавите - членки.

Австрия заяви, че документът, който е подложен на обсъждане не може да бъде със задължителен характер, той следва да подпомага работата на съда и Централните органи. Поддържаше се, че не следва да се изготвя унифициран формуляр, защото изискването на такава информация е по преценка на съда. Необходимо е обновяване профилите на държавите.

Тази позиция се поддържа и от *Холандия*.

В *Испания* през 2015 г. е приет нов Закон във връзка с приложението на Конвенцията 1980, както и на чл. 15 от нея, в който се посочва кои Централни органи са компетентни. Създадена е добра организация. Допускат се и директни комуникации между съдиите.

Швеция също поддържа становището, че не е необходим унифициран

формуляр по чл. 15, тъй като при всяка държава членка има различни проблеми или трудности.

От страна на ПБ думата взеха господин Филип Лорти и госпожа Мая Грофф.

Господин Лорти заяви, че следва да се има пред вид, че решенията и сертификатите, посочени в нормата на чл. 15 имат различна юридическа стойност.

Госпожа Мая Грофф направи извода, че Централните органи по чл. 15 могат да бъдат различни и това следва да се има пред вид.

Представителите на ЕК заявиха, че ЕС няма обща позиция по въпроса.

Според *Белгия*, от чиято страна бе посочена липсата на практика по чл. 15 от Конвенцията 1980, този въпрос е от компетентността на съдията, разглеждащ делото.

Думата бе дадена на мен, като представител на *България* и в изказването си заяви, че, в качеството си на съдия считам, че е в прерогативите на съдията, разглеждащ делото, да реши по какъв начин да изиска информация, включително и дали да използва нормата на чл. 15 от Конвенцията 1980. В случая основна цел е постигането на бързо разрешаване на случая, негово изясняване, произнасяне по искането за връщане без забавяне и в постановените срокове и с оглед най - добрия интерес на детето. За това от изключителна важност е съдът да работи в сътрудничество с Централния орган, сътрудничеството между Централните органи на държавите членки и - не на последно място - използване в максимална степен на предвидената директна комуникация между съдиите.

5. СЪДИИТЕ ОТ МЕЖДУНАРОДНАТА ХАГСКА МРЕЖА. ДИРЕКТНИТЕ КОМУНИКАЦИИ

1/ От страна на ПБ бе изтъкната ролята на съдиите от Международната Хагска мрежа. От 2012 г. До сега Мрежата се е увеличила с 55 нови съдии и понастоящем наброява 124 съдии от 81 страни.

Правят се преводи на списъка на съдиите на английски, френски, испански, португалски и руски и бе отправена покана към държавите - членки да съдействат за извършване на преводите от и на различните езици.

Съдия сър Матю Торп от Великобритания подчертва, че вече съдията има нова роля и това трябва да се осъзнае, вече не е възможно само да седне

в кабинета си и да постановява решения. Той настоя, че съдиите от Мрежата трябва да присъстват на Специалните комисии, да дават мнения и да допринасят за вземането на решения.

2/ Бяха проведени разисквания.

Изказване бе направено от *Южна Африка*, която заяви, че сътрудничеството между съдиите и Централния орган е много добро, но все още не е избрана и съставена вътрешна мрежа от съдии.

Представителите на *Холандия* заявиха, че е много важна подкрепата и помошта на съдиите, както на национално ниво, така и от другите страни - членки. Споделиха опита си от организирана и проведена видеоконференция между холандски и френски съдия, което е изключително удобно.

От страна на *Венецуела* също бе подчертано доброто сътрудничество между съдиите и Централните органи и бе подчертана ролята на *El Cumbre Ibero - Americano*, чийто форуми се провеждат на всеки две години.

Представителите на *Уругвай* представиха случай на отвличане на дете между Чили и Уругвай и положителната си практика, а *Нова Зеландия* подчерта, че следва винаги да се имат пред вид различните правни системи.

Бразилия също използва директните комуникации между съдилищата.

От страна на *Аржентина* бе посочено доброто сътрудничество между съдиите и Централните органи, което е предвидено и Процесуалния им кодекс. Създадена е и Национална мрежа на съдиите, а Регионалният офис на Международната Хагска мрежа подкрепя логистично и технически съдиите.

Хонг Конг заяви, че след Шестата Специална комисия от 2012 г. е публикувано едно Практическо помагало на национално ниво.

Представителят на *Мексико* заяви, че между съдиите и Централните органи има много добра комуникация, използва си в значително степен видеоконференцията, а директните комуникации улесняват взаимното доверие.

Директните комуникации се подкрепят и от *Канада*, която също изтъква друго сътрудничество и работа между съдиите и Централните органи.

Представителят на *Испания* разказа за проведен семинар през 2009 г. с участието на сър Матю Торп и Филип Лорти. Според него от изключително значение за бъдещето са пет фактора:

- технологиите, - глобализацията, - международните казуси, които зачестяват все повече, - активността на съдебната система и на съдиите в частност, работата на Международната Хагска мрежа.

От страна на господин Филип Лорти бе направено обобщение, че е изключително важно съдиите да участват в Специалните комисии и да дават своя принос.

3/ Представяне на Документ, пред назначен да предоставя информация на адвокати и съди относно директните комуникации между съдиите през призмата на Международната Хагска мрежа

По настоящем това е Работен документ 2 Е /Документ5/, приложен към настоящия Доклад.

ПБ представи значението на Документа, който ще бъде предназначен за ползване от практикуващите правници по материята и ще има практическа насоченост. Подобен Документ ще бъде изработен и по отношение на Конвенцията 1996 и Конвенцията 2007, както и относно случаите, свързани с домашно насилие, като най - важното е да се зачита независимостта на съдиите.

Беше предложено *коментарите да бъдат дадени в писмен вид*, особено тези, касаещи т.9.1., тъй като някои държави /Германия, Белгия, Франция, Норвегия/ заявиха, че текстът следва да остане, а други - Уругвай, Бразилия, че следва се отмени.

Япония поиска допълнително време за становище.

11 ОКТОМВРИ 2017

4/ Законова база на директните комуникации между съдиите

Представен бе изготвеният Документ 8 и Информационен документ 3, копия от които прилагам към настоящия Доклад.

От страна на ПБ думата взеха господин Филип Лорти и госпожа Мая Гроф, които подчертаха необходимостта от изработване в най - кратки срокове на ръководство за работа. Отчетена бе липсата на средства, като бе подчертано, че финансиране може да бъде потърсено от ЕК, както и от страните - членки на Конвенцията.

Отделно от това госпожа Мая Гроф изтъкна важността и необходимостта от периодично провеждане на конференции и семинари по проблемите, като даде пример с организираните две такива - Конференцията на съдиите от Международната Хагска мрежа в Лондон, Къмбърленд Лондж, със съдействието на сър Матю Торп през 2013 г. и Конференцията през 2015 г. в Хонг Конг, организирана от Регионалния офис на Хагската конференция за Азия.

Представителят на Испания подчертава, че голяма част от съдиите нямат официален имейл и посочи като пример IBERRED и нейната система за вътрешна комуникация -IBERA, която представлява сигурно място за контакти.

Венецуела подкрепя изцяло директните комуникации между съдиите и даде пример за осъществени такива с Испания.

Директните комуникации намират подкрепа и в Бразилия, в която е приет нов процесуален кодекс, който ги легализира. Посочен бе като проблем липсата на финансиране.

В този смисъл бе и изказването на Канада.

6. СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ ЦЕНТРАЛНИТЕ ОРГАНИ

1/ От страна на ПБ темата бе представена от господин Игнасио Гойкоечея, който подчертава, че информацията следва да бъде актуализирана от страна на Централните органи и трябва да си работи за по - силно сътрудничество между тях с цел предотвратяване на забавянията и съществуващите езикови проблеми и бариери. Даден бе отново положителен пример с IBERRED и периодичните срещи, които се организират за националните лица за контакт. В тази връзка изготвеният Документ 6, който бе представен за обсъждане на участниците намира своята основа в изготвените и изпратени на Централните органи въпросници.

Копие от Документ 6 е приложен към настоящия Доклад.

2/ *Молби за връщане на дете - Документ 6*

ПБ обяви, че от страна на редица държави - членки е налице желание за създаване на унифициран формулар - за връщане на дете и такъв за осъществяване право на визита.

Според отразеното в попълнениите от Централните органи въпросници редица държави са изявили желание във формуляра да си съдържа конкретна и специфична информация. По отношение на формуляра в електронен формат - мненията са различни, но в по - голямата част е налице подкрепа за създаването на електронен формуляр, като липсва такава относно неговото подаване е придвижване по електронен път. Според много държави формулярът не би могъл да има зад родителен характер.

Проблем е констатиран и що се касае до езика, на който следва да се подаде искането.

Бе предложено държавите - членки да уведомят по електронен път ПП в случа че желаят да вземат участие в Работната група по създаване на формуляра.

Проведени бяха изказвания от представителите на Централните органи: Представителите на Централния орган на *Белгия* заявиха, че от години Белгия използва създадения за целта формуляр, според тях не би могъл да бъде създаден задължителен за всички държави формуляр, като се поддържа този формуляр да има електронна ви сия, но не бива да бъде на много езици.

Великобритания подкрепя предложението, включително и в електронен формат, като подчертава, че то не може да бъде със задължителен характер. Добре би било, според изразеното от представителите на Централния орган във формуляра да бъде включено по - детализирана информация относно детето и родителските права.

Германия също подкрепя идеята, пред вид факта, че тя използва често различни формуляри. В тази държава Централните органи са представители в процеса. Според нея във формуляра може да бъде включена информация за висящи наказателни дела на родителя, разноските по пътуването. Подкрепя се и изработването и прилагането на електронна версия на формуляра.

Изложеното се подкрепя от представителите на Централните органи на *Бразилия, Канада, Франция*, като те заявиха, че формулярите /включително и в електронен вид/ трябва да съдържат възможно най - детализирана информация - както за детето, така и за родителите, за неговата среда и т.н., постоянно местоживееене, родителски права. Според *Франция*, също така, е необходимо формулярът на бъде наличен на всички езици.

Казаното се подкрепя от *Швеция* с резерва относно висящите

наказателни производства. Във формуляра е необходимо да се включи и информация за здравето на детето и евентуалните рискове в тази насока.

Израел се присъединява към казаното от Швеция.

От страна на ПБ господин Филип Лорти обобщи, че, според изразеното от държавите - членки, формулярът не би могъл да има задължителен характер, но би бил изключително полезен и предложи относно създаването на Работна група, като подчертала, че би могла да бъде използвана и видеоконференцията.

Господин Игнасио Гойкоечеа, позовавайки се на Доклада Перез - Вера, пар. 132, заяви, че, в случаите когато тези искания се изпращат до съдилищата, много от тях изискват превод, което, от своя страна би могло да доведе до забавяне. От друга страна Специалната комисия не би могла да вземе решение относно разходите за извършване на превода, а следващата седмица нейните заключения и препоръки ще се представят на Съвета на Хагската конференция за международно частно право, която има компетенция в тази насока.

От страна на *Швеция* бе направено позоваване на чл. 23С от Конвенцията 1980 и би заявено, че се изисква превод от заклет преводач.

7. ПРОЦЕДУРА ПО ПРИДВИЖВАНЕ НА МОЛБИТЕ

1 / От страна на ПБ преглед на темата бе извършен от господин Филип Лорти, който отново се позова на Документ б, изгotten въз основа на попълнени от държавите - членки въпросници, както и на Практическото ръководство - неговата Част I.

Според чл. 11 от Конвенцията 1980 г. Срокът за приключване е 6 седмици, като е констатирано, че в държавите - членки, в които има концентрация на юрисдикция /40 държави/ произнасянето е в по - кратки срокове. Отново бе изтъкната важността детето да бъде изслушано в хода на съдебния процес.

2 / *Предварителни мерки*

Бе извършено позоваване на Практическото ръководство, Част 3.

От страна на представителите на ЕС бе посочен като добър пример за международно сътрудничество телефон 11700 - за страните от Шенгенското пространство, на който може да бъде съобщено за

изчезнало дете. Заявено бе, че понастоящем си ревизира Регламент Брюксел 2А и ще бъдат направени редица изменения в този европейски инструмент.

3/ Откриване на детето

Бе извършено позоваване на Практическото ръководство Част I.

Обсъден бе изготвеният от ПБ Документ 6 /параграфи 48 - 50/.

Изтъкната бе ролята на Интерпол.

4/ Осигуряване на правна помощ и юридическо представителство

Предмет на обсъждане отново бе Документ 6 /параграфи 39 - 47/.

Бе извършено позоваване и на Практическото ръководство.

5/ Постигане на съгласие и медиация

Темата бе изложена от господин Игнасио Гойкоечея. Бе обсъдено практическото ръководство за добри практики по Конвенцията 1980 и Конвенцията 1996, бе представен Документ 6 /параграфи 52 - 54 и 122 - 128/.

Бе подчертано, че по - голямата част от държавите прилагат института на медиацията, но все още това не е достатъчно. Само 9 държави са посочили свое национално лице за контакт - медиатор и се настърчават държавите да прилагат медиацията на ниво Централни органи в съответствие с чл. 61.

Съществуват и *информационни фишове* на страницата на Хагската конференция - достъпни на английски, френски и испански езици.

Представителите на Централния орган на Холандия заявиха, че вече от холандска страна е посочено национално лице за контакт - медиатор, особено в рамките на т. нар. Процес Малта, който да извършва дейност както в рамките на Централния орган, така и извън него. Използват се и Международните мрежи на медиаторите. Изготвени са критерии, на които следва да отговарят международните медиатори, както и конкретни правила при международната медиация.

Канада също заяви, че вече е определила национално лице за контакт - медиатор и то оказва съдействие в случаите на получаване или изпращане на искане за връщане на дете в случаите когато не се прилага Конвенцията 1980 г. Препоръчват на другите държави - членки да посочат национално лице за контакт. От страна на Европейската асоциация за изчезнали деца също се препоръчва участие на международни медиатори.

6/ Проблемите на обичайното местоживееене

Бе обсъден Документ б, неговите параграфи 74 - 76, като изрично бе подчертано, че следва да се имат пред вид всички обстоятелства в случаите на миграция.

7/ Осигуряване сигурността на детето при неговото връщане

Темата отново бе разгледана съгласно Документ б - неговите параграфи 77 - 85 и 20.

Беше подчертано, че в скоро време ще де изгответо ново Практическо ръководство, тъй като е очевидна необходимостта от него.

Бяха обсъдени и мерките за закрила, които следва да се взимат в отделните държави.

Бе направено изказване от представителите на Централните органи на Аржентина, които подчертаха важността на международното сътрудничество в този аспект.

8/ Директна комуникация между съдиите

Представителите на *Бразилия и Аржентина* изрично подчертаха необходимостта от директна комуникация между съдиите в тези случаи.

От страна на *Полша* бе дадена информация за семинар, който ще се проведе във Варшава по тези проблеми.

Бе споделена практиката на държавите относно доказателствата, които се събират и информацията, която се изисква.

Представителите на *Франция* споделиха, че не могат да събират и предоставят информация за висящите наказателни производства, пред вид факта, че има разделение относно компетентността на Централните органи по отношение на наказателните и гражданске производстви.

Тази теза бе споделена от представителите на *Германия, Белгия и Мексико.*

Полша направи уточнението, че съдът е този, който ще определи характера и на информацията за образуваните наказателни дела, тъй като има ограничение по отношение на Централните органи.

Това бе споделено и от представителите на *Панама.*

Необходимо е повече време и повече практика.

Бяха направени обобщения от страна на ПП.

Господин Филип Лорти заяви, че по отношение на току - що роденото дете - обичайното му местоживееене - в ИНКАДАТ е наличен случаят Италия - Гърция, който може да бъде консултиран.

По отношение прилагането на чл. 11 могат да бъдат използват директни комуникации между съдиите и държавите – членки трябва да бъдат насърчени за това. И не на последно място - преди издаването на акта е добре да бъде консултиран профилът на държавата.

Господин Игнасио Гойкоечая посочи важността на Конвенцията 1996, защото без нея ще се прилага принципът за взаимното признаване на актовете. Много съществено е да се знае, че мярката за закрила е само временна мярка, друг въпрос би бил дали между страните има договор или съглашение по въпросите, третирани в мярката и този договор би могъл да бъде признат, изпълнен и т.н.

2/ Бе разгledан въпросът за приложимото право в случаите на родителска отговорност - чл. 16 - 18 от Конвенция 1996

Представителите на Белгия заявиха, че все още имат много малко практика, трудно си прилагат чл. 16 и 17. По - често намира приложение чл. 15 от Конвенцията. Сред съдиите е налице объркване и е необходимо изясняване.

3/ Право на достъп и визита - чл. 21 от Конвенция 1980 и чл. 23 и 35 от Конвенцията 1996

Конвенцията 1996 касае въпросите на приложимото право, като нормата е – прилага се законът по обичайното местоживееене – механизъм, който не съществуваше в Конвенцията 1980. Тази норма е норма от международното частно право.

Разпоредбата на чл. 23 касае признаването на различните мерки и тя липсваше в Конвенцията 1980.

Дебатът по тази точка бе отложен за по - късно.

4/ Медиацията

Медиацията би могла да бъде приложена по отношение и на двете Конвенции. Този въпрос е свързан с националните лица за контакт по въпросите на медиацията. Медиацията може да бъде прилагана що се касае до родителската отговорност, до преместването на детето и т.н.

Най - важното в случая е споразуменията в резултат на медиация да се признават и изпълняват и да бъдат предприети подходящи мерки за това.

Много важни са споразуменията в случаите на отвлечания.

5/ Неотложни мерки - чл. 11 от Конвенцията 1996

Беше представен за разглеждане Документ 1, въпроси 8 и 38.

Неотложните мерки се вземат, за да гарантират сигурното връщане на детето и по съществото си са неотложни и спешни мерки за закрила.

Тук представителят на *Великобритания* посочи ролята на Конвенцията 1996 като допълнение на Конвенция 1980. Отново бе подчертана необходимостта от директни комуникации между съдиите и сътрудничеството с Централните органи, което е потвърдено и от Върховния съд на Великобритания, като трябва да се гарантира, че мерките се прилагат по възможно най - ефективен начин.

6/ Признаване и изпълнение на мерките за закрила, включително в случаите на преместване

Бе подчертано от страна на ПП, че преместването на детето може да се окаже мярка, която да доведе до избягване на отвлечането, като тази мярка можи да бъде наложена преди преместването, за да може ощетеният родител да контактува с детето.

От голяма важност е заповедта, която съдът издава, да може да бъде изпълнена в държавата по премествани на детето.

Изложеното бе потвърдено от Норвегия, като бе заявено, че е много важно всички решения да се взимат от един съд. Бе подчертана връзката между правото на визита и преместването на детето, както и положителната възможност за медиация. Необходима е информация и обучение на всички участници в процеса.

7/ Ролята на Централните органи в прилагането на Конвенцията 1996 Разгледан бе Документ 1, Въпроси 28 и 29

От страна на ПП бе уточнено, че съществува възможността Централните органи да представят Доклад непосредствено след преместването на детето и тази врата трябва да остане отворена - фигуративно казано, защото тя е още една възможност. Това е помош след преместването.

От страна на ПБ Господин Филип Лорти обобщи, че между държавите няма консенсус за унификация и съдилищата са тези, които трябва да определят харектера на изисканата информация и да я използват по съответния начин.

8. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪДЕБНИТЕ РЕШЕНИЯ ЗА ВРЪЩАНЕ НА ДЕЦА

Бе разгледан отново Документ б, параграфи 23 2-5 и 71 - 73.

Беше обсъдено и Ръководството за добри практика, Част 4.

Бе споделено, че актовете на съда трябва да бъдат изключително детайлизирани и трябва да се изпълняват възможно най - бързо. Според отразеното във Въпросниците, послужили за изработване на документа, в много страни все още съществуват различни трудности при изпълнението, включително и забавяния. Дори се стига някой път при невъзможност за изпълнение. Какво да се направи?

Аржентина сподели своя опит след приемането на новия Процесуален кодекс и намаляването на сроковете по закон.

Норвегия настоя за детайлизиране на съдебното решение с цел възможно най - голяма ефективност при изпълнението.

Германия поддържа становището, че обучението на съдиите и подобряване на тяхната квалификация е необходимо условие за успех.

Представителите на ЕС отново потвърдиха, че се предвижда при изменението на Регламент Брюксел 2A включването на разпоредбите за връщане на дете по Конвенцията 1980 г. изцяло и считат, че това ще допринесе за подобряване процесите по изпълнение на решенията за връщане на деца.

Холандия отново подчертала приемия Протокол за връщане на деца, който е изгответ за адвокати, полицаи, съдебни изпълнители, социални работници, както и задължението за актуализиране на информацията и основната цел - максимално редуциране на стреса при децата. Съдиите участват в един експериментален проект - избира се съветник на детето, който да го подпомага по време на този процес.

Опитът на Холандия бе оценен високо от представителите на *Венецуела*, които подчертаха огромните проблеми на детето през този период от психологическо естество.

Представителят на Централния орган на Австрия отново подчертава доброто сътрудничество между Централните органи и съда, включително и съдията от Международната Хагска мрежа.

9. ПРОЦЕСЪТ "МАЛТА"

Представителите на ПБ подчертаха, че Пакистан и Тунис вече са се присъединили към Конвенцията 1980 г. Изтъкната БУ и ролята на наблюдателите на Конвенцията.

Страните от Процеса Малта посочват по един съдия за връзка и национално лице за контакт, с които да се осъществяват комуникациите с цел бързина и експедитивност в името на най - добрия интерес на детето.

Процесът Малта е бил обект на работата и на Работната група по медиация през месец март 2017 г.

От страна на представителите на Канада бе дадена информация за тази Работна група. Тя е била създадена през 2009 г. с цел развитие на института на медиацията, а през 2017 г. в нейната работа е бил включен и Процесът Малта, пред вид и изказаната подкрепа за това през 2012 г. От Шестата Специална комисия.

Бе подчертано, че много страни са посочили вече национално лице за контакт

Проведени са три семинара в тази насока - съответно в Катар, Малайзия и Холандия.

Беше посочен като основен Документ в тази насока изготвеният от ПБ Документ 8, копие от който е приложено към настоящия Доклад и бе заявено категорично, че, особено и след новия План за следващите години, пряка последица от Процеса Малта е присъединяването на две мюсюлмански държави към Конвенцията 1980.

Изказване по тази материя бе направено от представителите на ЕК, които заявиха, че трябва да бъдат стимулирани държавите да посочат национално лице за контакт. ЕК осъществява финансово подпомагане на този процес чрез финансиране на обучителни семинари. За в бъдеще Процесът Малта трябва да продължи, в тази връзка Ръководството е преведено на всички езици на държавите - членки на ЕС.

10. СЪДЕБНА ПРАКТИКА НА ЕСПЧ

Бе обсъден Документ 6, параграфи 154 - 156.

ПБ се ангажира с изпращане на повече информация до членовете на Мрежата.

11. РОДИТЕЛСКИТЕ ПРАВА, ПРАВОТО НА ВИЗИТА И ПРЕМЕСТВАНЕТО НА ДЕТЕТО

Бе обсъден Документ 6, параграфи 86 - 90, както и параграфи 92 - 99 и 100 - 105 и Ръководството за добри практики.

От страна на ПП темата бе представена от господин Игнасио Гойкоечея, който подчертава необходимостта от актуализиране профилите на държавите - членки, както и от директни комуникации между съдиите по тази проблематика.

Венецуела изтъкна, че в много случаи съществува възможността да се осъществи визита независимо от отвличането и това трябва да се има пред вид.

Според *Аржентина* това право е самостоятелно - правото на визита и то е независимо от съществуващото отвличане и следва да се извърши разграничение. Това становище се поддържа и от представителите на Мексико, както и от тези на *Бразилия, Белгия, Перу, Австралия, Австрия, Венецуела, Германия и Парагвай*. Молбата за визита винаги може да бъде подадена, независимо дали има или не отвличане на дете.

Казаното се подкрепя и от представителите на *Панама*, които представиха опита си в двата случая - когато има подадена молба за връщане на дете и когато няма такава процедура. При първия случай е налице произнасяне по мярка за закрила.

Полша заяви, че е необходимо въпросът с приложението на чл. 21 от Конвенция 1980 бъде изяснен.

Според *Холандия*, обаче казусът е ясен и не е необходимо никакво допълнително разяснение.

Като представител на *България* заявах, че неяснотата и двусмислието на текста идват от отразеното в параграф 2 на чл. 21, който е директна препратка към отвличането, но подкрепих изразеното мнение за автономия, пред вид факта, че текстът трябва да се тълкува в светлината на най - добрия интерес на детето и Конвенцията за правата на детето.

Германия подкрепи Полша и заяви, че процедурите по Конвенция 1980 и Конвенция 1996 са различни и профилите на държавите са от огромно значение.

Представителите на *Коста Рика* заявиха, че е необходим още дебат по въпроса.

Австралия подчертала, че по проблематиката на родителските права съдът прилага националното си законодателство, според нормата на чл. 5 от Конвенцията 1980, припомни и Декларацията от Вашингтон, що се касае до преместване на дете.

Международната организация на жените съдийки, която участва като наблюдател в Специалната комисия, подчертала, че не бива да се забравя, че целият процес може да се окаже много травматизиращ за детето.

От страна на ПБ господин Игнасио Гойкоечея обобщи, че правото на визита следва да бъде разглеждано в два случая: - 1/ когато е налице отвличане и - 2/ когато няма такова. Позова се на Ръководството за добри практики, както и на Конвенцията за закрила на детето и подчертала, че много държави все още не са се присъединили към Конвенцията 1996 г. Бе констатирано, че проблемите ще бъдат подложени отново на обсъждане.

12 ОКТОМВРИ 2017 Г.

12. ХАГСКАТА КОНВЕНЦИЯ ОТ 1996 ГОДИНА ЗА КОМПЕТЕНТНОСТТА, ПРИЛОЖИМОТО ПРАВО, ПРИЗНАВАНЕТО, ИЗПЪЛНЕНИЕТО И СЪТРУДНИЧЕСТВОТО ВЪВ ВРЪЗКА С РОДИТЕЛСКАТА ОТГОВОРНОСТ И МЕРКИТЕ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕЦАТА. СРАВНИТЕЛЕН ПРЕГЛЕД

За краткост в настоящия Доклад тази Конвенция ще бъзе отбелязвана с наименованието КОНВЕНЦИЯТА 1996.

ПБ направи преглед на страните, които до момента са подписали Конвенцията 1996. През 2011 г. Към нея са се присъединили *Португалия, Дания, Гърция, Великобритания, Малта, Пусия, Лесото, Белгия, Италия, Норвегия, Сърбия, Турция, Грузия, Куба*, което е добър знак за бъдещето.

Изготвено е и се прилага Практическо ръководство, което ЕК е превела на всички езици на страните -членки на ЕС.

Направени бяха изказвания.

Представителите на *Сингапур* заявиха, че държаната е член само на Конвенцията 1980, но скоро ще се присъедини и към Конвенцията 1996, а Бразилия допълни, че тази Конвенция е важно допълнение към Конвенцията 1980.

Южна Африка също предвижда скоро да се присъедини.

Канада е подписала Конвенцията 1996 на 23.05.2017 г.

Представителите на *Норвегия* заявиха, че скоро - на 01.07.2016 г. са подписали тази Конвенция и прилагането ѝ изисква някои законодателни промени в национален план, по които в момента работят. Посочили са вече Централен орган- това е Директорът по въпросите на децата, който работи в тясно сътрудничество с Министерство на правосъдието, в качеството му на Централен орган по Конвенцията 1980.

Виетнам сподели своя опит, като неговите представители заявиха, че, въпреки че държавата не е част от Конвенцията 1996, са получили молби от Канада, САЩ и Китай, но няма международни механизми, по които да си работи.

Скоро се очаква *Аржентина* да стане част от Конвенцията 1996 и законодателството е подгответо, като Централен орган е посочено Министерство на новите работи.

Венецуела също още не е подписала Конвенцията 1996, но се очаква скоро да се присъедини.

В заключение от страна на ПБ бе отбелаян напредък, защото все повече държави се присъединяват към Конвенция 1996.

2/ Представяне на Въпросник по приложението на Конвенцията 1996

Въпросникът бе представен от господин Филип Лорти, който заяви, че благодари на страните, които са отговорили на всички въпроси, като все още няма много изчерпателна информация.

Двете Конвенции са доста различни.

Започнало е приложение на Конвенция 1996 в Австралия и Норвегия.

Страните от Латинска Америка постепенно се присъединяват към нея. Разбира се, Конвенцията не се прилага редовно, но радващо е, че съгласно нейните норми се разполага с едно голямо ветрило от различни услуги.

13. ПОЛЗАТА ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА КОНВЕНЦИЯТА 1996 И СРАВНЕНИЕ С КОНВЕНЦИЯТА 1980

1/ Изложената тема е включена в Документ 1, копие от който прилагам към настоящия Доклад.

Конвенцията 1996 бе създадена, за да замести друга - тази от 1981 г. в частта за конфликт на компетенции, защото бе очевидна нуждата от съществуването само на една компетентна власт. Бе прието компетентността да се преценява на базата на обичайното местоживееене на детето /чл. 6/, което касаеше и всички други произнасяния - мерки за закрила, временни мерки и т.н.

Налице е координация с Конвенцията 1980 /чл. 7/, като двете Конвенции могат да бъдат прилагани заедно.

Конвенцията 1996 допълва прекрасно Конвенцията 1980.

Бяха направени изказвания от страна на участниците в Специалната комисия.

Норвегия потвърди отново, че прилага Конвенцията. Посочи практически проблеми - наличие на конфликти на компетенция - по отношение на току - що родината как се тълкува нормата за обичайното местоживееене? Възможно ли е едно дете да има обичайно местоживееене в две държави?

Представителят на *Испания* посочи, че, съгласно решението на Съда в Страсбург, обичайното местоживееене на детето се определя от обичайното местоживееене на майката към момента на раждането. Позовавайки си на казус с Уругвай, той заяви, че съдът може да определи серия от гаранции по отношение на малолетното дете, включително и временни мерки по чл. 7 и чл. 11 от Конвенция 1996 г., при условие че държавата по обичайно местоживееене на детето осигури тяхното прилагане. Трудностите са, че: 1/ не е никак лесно за съдията по обичайното местоживееене на детето да прилага тези мерки и 2/ родителят, който следва да върне детето не декларира връщането му, знаейки че това са само временни мерки.

Уругвай представител потвърди, че са имали два казуса с Испания.

Думата взе представителят на Централния орган на Холандия, който поясни, че се касае за изготвяне на доклад за социалния статус на детето веднага след преместването или непосредствено преди него, като в този случай е много важно сътрудничеството между Централните органи и разменената информация между тях.. В Холандия не Централните органи, а социалните работници са тези, които работят с родителите.

Белгия подкрепя предложеното и казаното от Холандия, тъй като този род сътрудничество ще доведе до взаимно доверие между Централните органи и съдебните власти в страната.

8/ Нормата на чл. 32 от Конвенцията 1996

Държавите - членки споделиха различни мнения и изразиха различни и противоречиви становища.

Според представителите на Холандия в този случай би могла да намери приложение нормата на чл. 11 от Конвенцията 1996 относно мерките за закрила и правото на визита. Предложено бе Специалната комисия да излезе с Препоръка.

Господин Филип Лорти от ПБ се позова и на чл. 3 и 4 от Конвенцията 1996, както и на Конвенцията за закрила на детето. Според него съдилищата могат да издават заповеди на Централните органи да прилагат разпоредбата на чл. 32 от Конвенцията 1996.

На това се противопостави *Германия*, като заяви, че в отделните държави съществуват различни Централни органи и няма как всички те да бъдат задължавани по този ред. Това бе подкрепено и от *Австрия и Канада*, като бе подчертано, че тази разпоредба следва да бъде тълкувана рестриктивно.

14. Обхватът на Конвенцията 1996

Бе разгледан Работен Документ 5, копие от който прилагам съм настоящия Доклад.

Подробно бяха обсъдени параграфи 90 и 91.

Това са случаите, когато мерките трябва да бъдат приложени в друга държава, но не съществуват в правната ѝ система. Какво решение трябва да се намери? В тези случаи е необходимо тяхното адаптиране. При промяна на новото обичайно местоживееене на детето налице са

няколко хипотези:

- 1/ прилага се правото на държавата, с която детето има най - силна връзка - например старото обичайно местоживееене,
 - 2/ ако това не може да стане, Компетентният съд /чл. 5/2/ следва да се опита да адаптира постановената мярка,
 - 3/ ако и това не работи - следва да бъде издадена нова мярка.
- От страна на ПП бе заявено, че Конвенцията 1996 подкрепя частните мерки за закрила, но тези мерки трябва да бъдат одобрени от компетентните органи и, както разпорежда чл. 3 от Конвенцията 1996 г. - подлежат на признаване и изпълнение.

Бяха направени изказвания в разнопосочен смисъл:

*Някои държави заявиха, че това следва да бъде допуснато - Перу,
Уругвай.*

Според *Франция* това е възможно, но следва да се прецизира, че тези мерки могат да съществуват до вземането на други в държавата, където детето ще бъде отведено.

Канада заяви, че е невъзможно един договор да бъде квалифициран като мярка за закрила. Такива са само мерките, постановени от компетентните власти.

15. ПРИЛОЖЕНИЕ НА НОРМИТЕ НА КОНВЕНЦИЯТА 1996 ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДЕЦАТА БЕЗ ПРИДРУЖИТЕЛ, НА РАЗДЕЛЕНИТЕ И ИЗОСТАВЕНИ ДЕЦА

Бяха разгледани Документ 1 и пар. 14 на Информационен документ 2, копие от който е приложен към настоящия Доклад.

Според предложеното от ПБ Конвенцията 1996 може да бъде приложена и по отношение на децата - имигранти.

Бе извършено позоваване на Конвенцията за закрила на детето и на Римската конвенция, като бе изтъкнато, че чл. 52 е с допълващ характер и той не може да замести Конвенцията за бежанците, като винаги трябва да бъде преценяван най - висшият интерес на детето. По отношение на всяко прилагане трябва да се спазва принципът за недискриминация.

Нормата на чл. 3 има по - широк характер, а тази на чл. 4 касае изключенията, чл. 6 пък касае децата бежанци и децата, преместени в друга държава, като бе обърнато особено внимание на пар. 36 от

Обяснителния доклад Перес - Вера. Чл. 7 касае правото на убежище. Бе подчертано, че следва да се имат пред вид различните практики на държавите по отношение на имиграцията.

Норвегия заяви, че грижата за тези деца трябва да бъде приоритет.

ЕК бе на мнение, че е изключително важно, че Конвенцията 1996 има допълнителен характер по отношение на грижите за тези деца, тъй като държавната миграционна политика не би могла да има общо с тази Конвенция, чл. 35 от нея не може да намери приложение. Цитиран бе последният проведен в Брюксел Форум на детето, на който темата бе обсъждана, като бе изтъкнато, че на теорията на ЕС се прилага Регламент Брюксел 2A и се полагат усилия да се намери баланс между тези два инструмента и да се подобри приложението и на Конвенцията 1996, като допълнителна възможност. В тази връзка предложението за одобрение от Специалната комисия Документ 7 се нуждае от сериозни изменения.

Според *Австралия* Конвенцията 1996 би могла да бъде полезен инструмент за този проблем, но въпросът е политически.

САЩ също посочиха важността на Конвенцията 1996, както и факта, че не трябва да се бърка миграционната политика с приложението на Конвенцията. Въпросът касае човешките права, правата на бежанците. Не подкрепят включването на Конвенцията 1996 в миграционната политика.

Канада заяви, че не подкрепя предложения Документ 7, който създава серия от задължения за държавите - членки. Според нея чл. 3 и 4 не могат да се прилага в случая, както и чл. 6, тъй като не попада в приложното поле на Конвенцията 1996. Отделно от това Специалната комисия няма предоставен мандат за произнасяне по този въпрос. Не подкрепят и евентуално изменение на Документа, нито създаването на нов, пред вид факта, че има различни мнения на държавите по проблема.

От страна на *Комитета на ООН по правата на децата* бе прочетена нарочна Декларация в подкрепа на Документ 7. Такава подкрепа бе заявлена и от *УНИЦЕФ*.

Президентът на *Международната асоциация на жените - съдийки* поздрави ПБ за изработения и представен на Специалната комисия Документ, който би могъл да бъде от огромно значение за

международното сътрудничество, а съществуват редица трудности за да се установи държавата по произход на детето в такива случаи. Освен това е и основен пункт в процеса на увеличаване на директните комуникации между съдилищата.

Според представителите на *Австрия* Специалната комисия не може да приема Препоръки по отношение на държавните власти.

От името на ПБ думата взе господин Филип Лорти, който изтъкна изключителната важност на темата и необходимостта да бъдат стимулиирани властите на отделните държави - членки да осъществяват сътрудничество.

Тази теза бе подкрепена от *Полша*, която заяви, че е много важно да се развива сътрудничеството между държавите в тази област.

Тази позиция не се подкрепя от *САЩ*.

Норвегия и Швеция предложиха да бъде създаден нов Документ.

16. СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ ЦЕНТРАЛНИТЕ ОРГАНИ В РАМКИТЕ НА КОНВЕНЦИЯТА 1996

1 / Темата е разгледана и бе обсъдена на базата на изготвения и приложен Документ 1.

От страна на ПБ бе заявено, че Конвенцията е нов инструмент и все още държавите - членки и техните органи имат много да учат във връзка с прилагането ѝ.

От попълнения от представителите на Централните органи Въпросник е видно, че те са готови да си сътрудничат в много и различни аспекти. Услугите, които те предоставят, са на различно ниво и от различен характер. Нормата на чл. 30 е с широко съдържание и тя предвижда възможност за сътрудничество между тях от различен характер и на различно ниво. Бе извършено и позоваване на чл. 35 от Конвенцията. Централните органи трябва да бъдат много активни по отношение на сътрудничеството. Хората трябва да бъдат добре информирани, за да могат сами да решат кой инструмент да използват.

Австралия заяви, че вече 14 години прилага Конвенцията и тя е един прекрасен и много полезен инструмент. Позовавайки се на малкия опит в прилагането на чл. 21 от Конвенцията 1980, тя посочи богатия си опит

по Конвенцията 1996.

Великобритания няма богат опит в прилагането от страна на Централните органи на Конвенция 1996, но широк опит в приложението на чл. 21 от Конвенцията 1980, използва и централизирани молби - формуляри - по подобие на тези, предвидени в Регламент Брюксел 2А.

Холандия представи своя опит, като е създадена нарочна НПО - на държавно ниво по въпросите на медиацията. В много от случаите съдилищата отправят питания до Централните органи по международни въпроси. Тази държава също подчертава по-големия си опит в прилагането на Конвенцията 1980.

Аржентина все още не е член на Конвенцията 1996. Използва директните комуникации между съдиите.

Швеция също изтъква изключително малката си практика по Конвенцията 1996.

2/ Настаняване на детето според нормите на чл. 33 от Конвенцията 1996

От страна на ПБ бе заявено, че това е единственото производство на задължителна консултация - отластите се изготвя задължително. Доклад, без значение дали страните са членове на едно семейство или не, дори и в случаите на интерфамилиарно преместване.

Представителите на *Норвегия* посочиха, че има изисквания по отношение на международното преместване на детето. То не може да бъде извършено без решение от страната по местоживеещ. Тази норма посочва ролята, която трябва да имат Централните органи и на двете държави.

Думата бе дадена на представителите на *Мароко*, които пожелаха да споделят опита си в приложението на чл. 33 от Конвенцията 1996. Позоваха се на Препоръка 14 от Първата конференция на Малта, преведена и на арабски.

От 2010 г. се изработва циркуляр по приложението на Конвенцията, предназначен за съдиите, които се произнасят по молбите за децата, настанени в КАФАЛА, за да познават това производство.

От страна на Мароко след изработването на циркуляра са изпратени 68 молби до различни държави, но са получени само 6 отговора - 5 от

Франция и 1 от Германия, повече от 60 молби към настоящия момент са оставени без отговор, бе предложено да има някакъв максимален срок за отговор, за да се предотврати прекаленото забавяне по молбите.

Холандия сподели с опита си в настаняването на децата - има повече от 20 молби годишно - случаи с Белгия или Германия. Социалните доклади се изпращат в двуседмичен срок.

Проблемът с разходите в тези случаи е сериозен, във всички случаи сроковете трябва да са много кратки и да се съобразява най - добрият интерес на детето.

Франция сподели опита си от чл. 33 и КАФАЛА, като потвърди изнесените от Мароко проблеми и зададе въпрос дали настаняване в КАФАЛА трябва да се извършва във всички случаи или само в тези, одобрени от съда.

Финландия посочи липсата на опит по чл. 33 от Конвенцията 1996, като заяви, че опитът ѝ е по Регламент Брюксел 2A. Много пъти вместо използване възможността по чл. 33, предпочитана възможност е прехвърлянето на компетенция. Има много молби по чл. 34. Посочи също като проблем направените разходи и тяхното обезщетяване.

Като представител на ПБ господин Игнасио Гойкоечея посочи, че Конвенцията трябва да се прилага ефикасно, в смисъла на международноправното сътрудничество - преди и след настаняването, тъй като съдът се нуждае от адекватен доклад и актуална информация. Бе предложено Специалната комисия да приеме Препоръка по чл. 33 - като се посочи, че нормата следва да намери приложение само ако настаняването е постановено или одобрено от съда.

13 ОКТОМВРИ 2017

В началото на заседанието господин Филип Лорти оповести, че днес Конгресът на Хондурас е одобрил присъединяване на тази държава към Конвенцията 1996.

16. Сътрудничество между централните органи по Конвенцията 1996 /Продължение/

1/ Молби за съдействие по чл. 32, 34 и 35 от Конвенцията 1996

Темата бе представена от господин Игнасио Гойкоечея от ПБ и е разгледана в Документ 1, Въпроси 23.

- Искането по чл. 32 се изпраща от Централния орган или от някой друг компетентен орган в държавата. То трябва да бъде мотивирано, но не поражда задължение за съответния орган в замолената държава.
- искането по чл. 34 е конкретно искане по отношение на конкретно дете.

В Конвенцията 1996 е предвидена възможност държавата - членка да изрази резерва, че подобни искания могат да се отправят само до Централния орган.

Такова искане може да бъде направено и между съдиите от различни държави.

- Нормата на чл. 35 съдържа в себе си две алтернативи:
 - а/ параграф 1 предвижда искане за всякакъв вид сътрудничество,
 - б/ параграф 2 касае правото на визита.

Бяха проведени разисквания и бе представен опитът на отделните държави.

Представителите на Австралия разказаха случай с Унгария по Конвенцията 1980. Детето е било изведенено от Унгария в Австралия, а съдът е отказал връщане. Причината е била висящ наказателен процес в Унгария спрямо единия родител и е било преценено, че в този случай при връщане рискът детето да претърпи психологическа и емоционална травма е много голям. Била е поискана информация от Централния орган за ситуацията в Унгария и, след преценка, съдът е разрешил детето да бъде изведенено от Австралия за да посети другия си родител в Унгария в съответствие с Конвенцията 1996. След три месеца е била осъществена и директна комуникация между съдиите от Унгария и Австралия, като е била използвана Международната Хагска мрежа на съдиите.

Този пример показва как доброто сътрудничество между съдилищата и Централните органи в държавите е изключително важно. Те смятат, че формулярите трябва да бъдат използвани, тъй като са много полезни.

Холандия заяви, че има малко практика по Конвенцията 1996, но значителна по Регламент Брюксел 2А. Изработени са формуляри, извършват се запитвания по електронен път, използва се, също така, и Международната Хагска мрежа на съдиите.

Според представителите на Германия използването на формуляри

трябва да бъде ограничено, особено що се касае до социални доклади.

Великобритания подкрепя използването на формуляри.

Франция също изрази подкрепа, въпреки че на национално ниво не се използват такива.

Като представител на *България* заяви, че изцяло поддържам директната комуникация между съдиите, защото тя много би помогнала за бързото решаване на тези случаи в съответствие с на. - добрия интерес на детето.

След обсъжданията от страна на ПБ бе направено обобщение, че би било изключително удобно да се изработи формулар - модел - много детайлизиран. Добре би било и да се дадат ръководни указания на Централните органи.

2/ Профили на държавите по Конвенцията 1996

Темата бе представена от ПБ.

Целта на профилите е да се получи общ представа - в генерален план каква е съществуваща във всяка страна система, какви реквизити на докладите съществуват - в неутрални и генерални термини, за какво производство се касае, как се осъществява изпълнението.

Би било много добре да се създадат профили на държавите- така, както това бе сторено през 2011 г. по отношение на Конвенцията 1980.

За целта ще се работи с Централните органи и със съдиите от Международната Хагска мрежа.

Ще бъде създадена Работна група, която ще работи в електронен формат, като държавите имат три седмици да заявят дали желаят техни представители да участват в тази група.

Бе изразено съгласие за това от страна на всички присъстващи.

3/ Сертификат по чл. 40 от Конвенцията 1996

Все още страните нямат практически опит.

Холандия заяви, че е предвидено този сертификат да се издава от нотариус, но за сега не е имало такива случаи.

Австралия, Канада, Австрия, Белгия, Германия, Норвегия потвърдиха, че все още не са има и такива случаи.

17. Приложимо право по Конвенцията 1996 - чл. 5 - 7 и 10. Комpetентен

съд

1 / Темата бе представена от господин Филип Лорти, който представи най - проблемните моменти при тълкуването и прилагането на този международен инструмент.

- Един от тях е: кой е моментът, в който се определя обичайното местоживееене на детето и възможно ли е то да има две държави по обичайно местоживееене?

Бе изтъкната практиката на Норвегия, в която такова тълкуване е допустимо.

- Друг проблем: чл. 5,2 - при промяна на обичайното местоживееене - дали винаги държавата по новото такова е компетентна или би могло да има и други разрешения?

- При развод - нормата на чл. 10 трябва да се тълкува ограничително.

Бе посочено, че Регламент Брюксел 2А разполага с различни механизми. Път за разрешение е и прехвърлянето на компетентност.

От страна на *Великобритания* бе заявено тълкуването че детето може да има само едно обичайно местоживееене. По отношение на току - що родените - тяхното обичайно местоживееене следва да се определи по това къде са се намирали преди това място да стане тяхно обичайно местоживееене.

Отново бе обърнато внимание на най - висшия интерес на детето и бе изтъкнато задължението на съда да постановява актове в името на този интерес, като бе извършено и позоваване на Регламент Брюксел 2а.

Според представителите на *Белгия*, включително и при промяна на обичайното местоживееене следва да намери приложение принципът *repetuacio fori*. Компетенцията по Конвенцията 1996 може да бъде отказана или следва да се приложи нормата на чл. 13.

Даден бе примерът, когато детето живее една или две седмици / или поравно във времето / при всеки един от родителите в две различни държави - какво следва стане в този случай? Може ли, ако родителите са сключили споразумение, че детето има две държави на обичайно местоживееене, то да бъде одобрено или би противоречало на обществения ред?

Думата взе господин Филип Лорти, който заяви, че, съгласно практическото ръководство, в случаите на чл. 5 и 10 не може да намери приложение нормата на чл. 13 от Конвенцията 1996, а трябва да се приложи чл. 7.

Германия се позова на два свои казуса - Германия - Белгия и Германия -

Швейцария, при които в отговор на исковата молба, подадена в една държава, е била подадена огледална - в другата.

Според *Испания* темата за постоянно местожителство на детето е основна тема, не могат да съществуват две държави по обичайна местоживееене и от изключително значение е волята на двамата родители относно обичайното местожителство на току - що роденото дете.

Уругвай изрази становище, че в случай че детето живее поравно и в двете държави - при двамата родители за обичайно местоживееене трябва да се счете мястото, с което детето има най - близка връзка.

Представителите на *Аржентина* представиха казус Порто Рико - Аржентина, в който е било прието, че обичайното местоживееене на току - що роденото дете се определя според това къде е живяла майката преди то да се роди.

2 / Прехвърляне на компетенция

Касае се за случаите на конфликти, когато две държави претендират компетенция, базирана на обичайното местоживееене на детето.

Могат да бъдат приложени различни принципи - или съдът на държавата, в която е заведено първото дело или да се приложи нормата на чл. 8 и 9 от Конвенцията 1996.

Представителят на *Испания* сподели проблемите на съдията, на когото делото е било прехвърлено по този ред и заяви, че такива проблеми, свързани с приложението на нормите на практика, вкл. превод, съдържание на съдебния акт, директни комуникации и т.н. има навсякъде в съдебната система.

Великобритания подчертала, че, оглед практиката по приложението на чл. 15 от Регламент Брюксел 2A, прехвърлянето на компетенция води до забавяне.

Тази теза бе подкрепена от *Швейцария*, като бе заявено, че властите се въздържат да използват нормата за прехвърляне на компетенция именно поради факта, че тя води до забавяне.

Германия подкрепи казаното от Испания и Великобритания. Съдиите все още не са свикнали да работят с тази норма и възникват доста практически проблеми. Необходимо е тепърва да се създадат процесуални норми по прилагането.

Полша също сподели практика по Регламент Брюксел 2А, като заяви, че има разлики в уредбите на Регламента и Конвенцията 1996 и би било добре да се изработи Ръководство за добри практики. Бе подчертано и противоречието между континенталното право - висящ процес и англосаксонското такова - правото на диксреция на съда в този случай.

Белгия разказа своя опит - един случай, в който е бил приложен Регламент Брюксел 2А за легално извеждане на дете и съдът служебно е преценил липса на компетентност, като страните е трябвало да заведат ново дело в другата държава. В тази връзка бе подчертан проблемът на чл. 10 и чл. 12 от Регламент Брюксел 2А – проблемът на "висящите дела" /litispendencia/ и нуждата от Указания в тази насока.

*3/ Признаване на съдебните актове - чл. 26 от Конвенцията 1996.
Недопустимост на ревизия по същество на Акта при преценка на допускани на признаването му - чл. 27*

Темата е разглеждана в Документ 1, Въпрос 17.

Австралия сподели своя опит.

Прилагат се чл. 23.1 и чл. 23.2, като добре трябва да бъдат изложени мотивите както за уважаване искането за признаване, така и за неговото отхвърляне.

В *Норвегия* има специализиран съд за произнасяне по исканията по Конвенцията 1980, но нямат регистър, в който заповедите да бъдат вписвани.

В *Холандия* процесът е бърз и актът на съда подлежи на обжалване.

В *Уругвай* липсва предвиден процесуален ред за исканията за признаване.

От страна на *Канада* бе поставен въпросът трябва ли да бъде изслушано детето - практика в тази държава.

Представителите на *Белгия* заявиха, че това трябва да става във всички случаи на искания с международен елемент.

Германия подкрепи тази теза.

Като представител на *България* взех думата, за да объясня българската

правна уредба и нормите, визирани в Закона за закрила на детето, според които определяща е възрастта на детето, но и преценката на съдията, а за самото изслушване е необходим социален работник.

18. Признаване и изпълнение на споразуменията по семейни въпроси с международен елемент

Темата бе разгледана в Информация. Документ 7, копие от който прилагам към настоящия Доклад.

От страна на ПБ бе изтъкнато, че този Документ все още не е завършен и представлява само работен вариант, предложен от Работната група и касае доброволните споразумения.

Отбелязано бе, че споразуменията обхващат различни сфери и права. Работната експертна група е била създадена през 2012 г., когато Специалната комисия е излязла с препоръка и решението за нейното създаване е било взето от Съвета.

Групата се е събирала 3 пъти - съответно през 2013 г., 2015 г. и 2017 г. Било е преценено, че е добре да бъде създаден един незадължителен международен инструмент - лесен за прилагане в оперативен план, целта е да бъде постигнато едно "пакетно споразумение", за да се улесни неговото признаване и изпълнение - по отношение на двете Конвенции - от 1980 г. и от 1996 г., винаги отчитайки най - висшия интерес на детето.

Проблемът се състои в това, че има области, които на практика не попадат в приложното поле на Конвенциите.

В параграф 3 от Информационен Документ 7 е обсъден и въпросът за разходите и този въпрос трябва да бъде представен ясно и в Акта на съда, за да се знае кои разходи попадат в приложното поле на Конвенцията 1996.

Бе представено мнението на ЕК. Заявено бе, че, въпреки огромния труд, положен от Работната група, към настоящия момент е постигнат само частичен резултат. Необходими са два типа документи - подробен и кратък, като все още е рано да се приемат Изводи и Препоръки от страна на Специалната комисия. По добре би било да се направи връзка /линк/ на уеб - страницата на Хагската конференция между Информация. Документ 7 и Работен Документ 1.

Становището, че все още е рано да се приема този Документ бе споделено и от САЩ и Канада, които заявиха, че са против приемането на Документа, необходими са повече изяснения и интерпретация.

Към становището се присъедини и *Белгия*, като бе подчертано, че в тези случаи трябва да се действа бързо и във всички случаи компетентността трябва да бъде съобразно новата резиденция и няма място за прехвърляне на компетенции, а, според *Полша*, бързината се постига чрез много добро сътрудничество между Централните органи.

Представителите на *Мексико* посочиха, че неправилно в Информация. Документ 7 е включена и Конвенцията за издръжките от 2007 г.

Уругвай подкрепи Документа, а *Норвегия* се изказа против.

От страна на ПБ бе констатирано, че все още няма подкрепа от делегациите за приемане на Документа от Специалната комисия.

16 ОКТОМВРИ 2107 Г.

19. РЪКОВОДСТВО ЗА ДОБРИ ПРАКТИКИ ПО ПРИЛОЖЕНИЕТО НА ЧЛ. 13/1/б ОТ КОНВЕНЦИЯТА 1980

1. Представяне на изготвения от Работната група Проект за Ръководство

Разгледан бе Документ 3, копие от който е приложено към настоящия Доклад.

Ръководителят на Работната група към Хагската конференция съдия Даяна Браянт представи изготвения документ.

Прилагането на цитираната норма трябва да бъде само по изключение - при наличие на сериозен риск за детето, при сериозно домашно насилие по отношение на него - и след отчитане на най - висшия интерес на детето, за да може да бъде гарантирано, че то няма да се окаже то в неподходяща и увреждаща го среда. Това именно бе постановено и от Шестата Специална комисия, която е приела, че тази разпоредба трябва да се прилага много рестриктивно. Що се касае до домашното насилие, то трябва да се проверява още в един по - ранен момент.

В Препоръки 81 и 82 на Специалната комисия е отразено изработването на Практическо ръководство, а през м. Март 2012 г. такова решение е било взето и от Съвета, чрез предоставяне на мандат за изработването му. Изготвеният първи вариант на Ръководството е бил обект на много коментари както от страните - членки, така и от наблюдатели.

Все още остава около една година до окончателното финализиране на документа, но е добре той да получи подкрепа от Специалната комисия.

В изработения Проект са налице три принципни въпроса:

- дали към него трябва да се приложат материали - като приложения,
- дали в него трябва да се включат практически примери,
- какво съдържание трябва да има терминът "домашно насилие".

Ръководството в момента е достъпно на английски, френски и испански езици.

Бяха проведени разисквания.

Според *Коста Рика* проектът трябва да се подкрепи, това е било споделено и на Регионалното събиране на държавите от Латинска Америка през 2011 в Мексико, като много важен момент са обучениета на всички практикуващи. В Ръководството трябва да бъдат включени и практически примери.

Това становище бе подкрепено от *Венецуела*, която се позова и на Доклада Перес - Вера.

Представителите на ЕК заявиха, че подкрепят идеята за изработване на Ръководство, като то трябва да е кратко и ясно в максимална степен и да съдържа базова информация. Трябва да бъде подчертано че тази разпоредба е едно изключение от основния принцип - незабавното връщане на детето. Практически примери не са необходими. Що се касае до домашното насилие, наличието на такова може да доведе до отказ от връщане на детето само в изключителни случаи. Бе оповестено че на 25.09.2017 г. е била осъществена съвместна инициатива с Норвегия и е било взето решение за финансово подпомагане на ООН във връзка с Програмата за борба с насилието.

Бе подчертана в тази връзка и Конвенцията от Истанбул.

Казаното бе подкрепено от *Норвегия*, която изтъкна, че забавата в тези случаи трябва да бъде избягната и е необходимо да бъдат формулирани точно границите на действията, които съдът може да извършва служебно.

Представителите на *Холандия* също се съгласиха с изключителния характер на нормата по отношение на основната цел на Конвенцията 1980 - гарантиране връщането на детето, като споделиха, че при изработването на Ръководството не е отчетен опитът на всички държави. По отношение на включване на практически примери, подкрепиха предложението.

Швейцария също сподели казаното от Холандия, Норвегия и ЕК.

Германия подкрепи казаното и заяви, че трябва много да се внимава с посочването на конкретни примери за отказ за връщане на детето, в крайна сметка решението е от компетенцията на съда и винаги трябва да се отчита общия контекст и да не се предоставя още една възможност в ръцете на родителя - нарушител.

Според представителя на *Великобритания* не е много ясно за кого е предназначено Ръководството, особено пред вид факта, че възражение по чл. 13/1/,^b не се прави във всички случаи. При тези казуси би могъл да бъде използван пътят на директните комуникации. По останалите проблеми бе подкрепено казаното от Холандия и ЕК.

Казаното намери подкрепа в изказването на *Ирландия*.

Мексико застъпи становището на Венецуела и Коста Рика за изключителната важност на Документа и за същественото значение на отчитане във всеки един момент наличието на домашно насилие, още повече че това е една тема, по която обикновено се произнася съдът по обичайното местоживееене на детето. Бе дадена препоръка Ръководството да е по - кратко.

Казаното бе подкрепено и от *Аржентина*, която заяви, че най - важното е да бъде гарантирано сигурното и безпроблемно връщане на детето.

Според *Бразилия* структурата на Ръководството е добра, ясно е посочено, че прилагането на нормата поради наличие на домашно насилие е изключение.

Според представителите на *САЩ* изготвеният Проект за Ръководство не изпълнява мандата, даден от Съвета през 2012 г.: а/много е дълъг, б/налице е объркване между мерките за закрила и тези разпоредби. Анекс 3 от него трябва да бъде премахнат. Те считат, че е необходимо изработването на нов Документ.

Казаното бе споделено и от *Канада*, която също заяви, че голяма част от документа има двусмислено звучене, той е много обемен. Що се касае до прилагането към него на практически примери - това бе подкрепено.

От страна на *Комисията на ООН по правата на децата* бе напомнена нормата на Конвенцията за закрила на детето, която гарантира равенство на родителите по отношение неговото отглеждане и възпитание и постановява, че детето не може да бъде разделено от

родителите си. Ръководството трябва да е по - кратко.

От името на *Парагвай* бе застъпено становището на страните от Латинска Америка, като бе посочено, че по отношение на наличие на домашно насилие много важен момент е представянето на сериозни доказателства и в тази връзка съдът трябва да може служебно да извършва процесуални действия.

От страна на *Испания* бе заявено, че Ръководството е много важен Документ и противоречивите становища доказват, че работата по него трябва да продължи, като най - важното е да бъде създаден полезен за практиката Документ.

В резултат на всички проведени разисквания от страна на ПБ бе направен изводът, че документът е приоритетен и работата по него трябва да продължи.

20. ПРИЗНАВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕРКИТЕ ЗА ЗАКРИЛА

1/ Темата бе обсъдена съобразно Информационен Документ 6, параграфи 19 - 24 и 77 и сл., като копие от Документа е приложено към настоящия Доклад.

От страна на ПБ темата бе представена от госпожа Мая Грофф, която заяви, че повече от 46 страни са изпратили информация за съществуващите мерки за закрила на съответното национално ниво, като целта е да бъдат анализирани съществуващите правни системи в държавите - повече от 136.

Бе посочена и Конвенцията от Истанбул, една от Конвенциите, посветени на борбата с насилието.

Представителите на *Канада* и *САЩ* заявиха, че поддържат Документа и необходимо работата в тази връзка да продължи, като за приемането му на този етап е рано.

Изложеното бе поддържано и от *ЕК*, като бе посочено, че Европейският Регламент за мерките за закрила все още няма практическо приложение.

Венецуела изтъкна, че в това отношение много важни са профилите на държавите и работата по тяхното обновяване и осъвременяване трябва да продължи.

2/ *Стандартизиран формулар за съгласие за пътуване на детето*

ПБ посочи, че на Специалната комисия държавите - членки не са демонстрирали обща готовност за приемане на такъв Документ, въпреки че общ формуляр всъщност би бил доста полезен, пред вид различното разрешаване на проблема в различните държави.

Много от държавите и понастоящем са изказали несъгласие с такъв Документ. В страните - членки съществуват различни разрешения. Би могло да се работи за хармонизиране на системите или да се върви към изработване на общ формуляр - модел.

Въпросът бе подложен на обсъждане.

Холандия заяви, че формулярът не трябва да има задължителен характер и е необходимо той да е възможно най - лесен за попълване.

Според *Швейцария* това не е въпрос на международното частно право, а вътрешен въпрос на държавите - съществуват много и различни системи. Най - лесно от практическа страна е преди пътуването да се прегледа дали страната, в която родителят и детето ще пътуват има никакви изисквания. Не подкрепя работата по този въпрос.

Същото бе заявено от *Естония, Великобритания, Франция, Канада и САЩ*.

В този смисъл бе и изказането на представителите на *Норвегия*, които заявиха, че създаването и попълването на такъв формуляр може да създаде сигурност у родителя, които изведе детето в друга държава да не го върне.

ЕС няма обща позиция по въпроса. По - скоро може да се каже, че е налице тенденция да се зададен един лесен за попълване и незадължителен формуляр.

Германия подкрепи казаното.

Бразилия представи своята практика от използването вече 54 години на унифициран формуляр, който работи добре.

Венецуела подкрепи създаването на такъв формуляр, който би бил много полезен. В тази държава е въведено изискване през 2010 г. извеждащият детето родител да вземе съгласието и на другия.

Уругвай, Парагвай и Панама също подкрепят предложението.

От страна на ПБ бе направено заключение, че работата трява да продължи, че формулярът би могъл да е кратък, лесен за попълване и незадължителен. Важно е страните да изпращат информация за вътрешните си системи на ПБ и да поддържат такава актуализирана в профилите си.

22. - 23. ДЕЙНОСТТА, ИЗВЪРШВАНА ОТ ПОСТОЯННОТО БЮРО

Бе представен Документ 13, който е приложен към настоящия Доклад.

От името на ПБ господин Филип Лорти заяви, че ПБ извършва голям брой дейности, но техният обхват и устойчивостта им във времето зависи от съответните средства. Пример за това е Съдийският бюлетин, който за последен път е бил издаден /и на хартия/ през 2013 г. , посветен на концентрацията на юрисдикция по отношение на делата по Конвенцията 1980 /в който имаше поместена статия и от мен - Богдана Желявска, като съдия от Международната Хагска мрежа/.

През месец декември 2016 г. започна актуализирането на базата - данни ИНКАДАТ. По настоящем тази актуализация все още не е завършила. В нея ще се инкорпорират най - важните и актуални съдебни решения. Зависи от всяка държава да определи тези казуси и да ги изпрати на ПБ, за да бъдат публикувани.

Темата е разгледана в Документ 6, параграфи 137 - 140.

Представителите на отделните държави изказаха своето задоволство от актуализацията на базата данни, информацията от която е от голяма помощ при разрешаването на различните казуси.

В подкрепа се изказаха *Швейцария, Великобритания, Норвегия, Испания, Мексико, Коста Рика, Холандия, Аржентина, Уругвай.*

От страна на делегатите от *Норвегия, Испания, Аржентина и Уругвай* бе споделена идеята да бъде дадена възможност всяка държава да посочи по едно лице - кореспондент, което да отговаря за тази информация.

Господин Филип Лорти заяви, че страните - членки трябва да бъдат настърчавани да посочат такова лице, още повече че за в бъдеще се предвижда, при наличие на съответните средства, в базата данни да бъдат включени и решенията по Конвенцията 1996.

3/ Съдийският бюлетин

Темата е разгледана в Документ 6, и Информационни Документи 1 и 3, които са приложени към настоящия Доклад.

От страна на ПБ бе посочено голямото значение и помощ на този Документ при разрешаването на казусите, свързани с Конвенцията 1980 - обстоятелство, което е отчетено и от Специалната комисия през 2012 г. Участниците бяха запознати с решението на съдиите от Международната Хагска Мрежа Бюлетинът отново да започне да се списва, но само в електронен формат и в него да бъдат включвани различни теми. За тази цел на уеб - страницата на Хагската конференция ще се създаде специална зона, в която този вестник ще може да бъде прочетен и консултиран. Ще бъде създадена и електронна платформа за сигурна комуникация между съдиите от Мрежата.

Идеята бе подкрепена от *Испания, Великобритания, Канада, Перу, България, Уругвай, Мексико, Бразилия, Аржентина и много други.*

4/ Други публикации - Ръководство за добри практики, Наръчник по приложението на Конвенцията 1980

Думата взе господин Филип Лорти, който заяви, че би било добре някои от публикуваните документи да бъдат актуализирани, още повече че вече са минали 15 години от приемането на Ръководството за добри практики и е необходимо осъвременяване на информацията.

В подкрепа на това се изказаха представителите на *Швейцария и Холандия, Венецуела, докато тези на САЩ, Канада, Германия и Великобритания се противопоставиха, изтъквайки че задължение на държавите - членки е да актуализират съществуващата информация.*

Господин Филип Лорти заяви, че предстои да бъдат прегледани профилите на държавите и след това ще се реши дали има нужда от такава актуализация или не.

5/ ИНКАСТАТ

Темата е разгледана в Документ 6, параграфи 134 - 136.

От страна на ПБ госпожа Мая Гроф заяви, че тази база - данни

/статистически/ трябва постоянно да бъде развивана и за момента за осигурени достатъчно финансови средства.

Според *Франция* статистическите данни са изключително важни.

САЩ заявиха, че на този въпрос не следва да се дават приоритет.

6 / Изработване на електронен профил на страните

От ПБ бе заявено, че това е много важно, тъй като включената в профилите информация не може да бъде открита в попълнените от държавите Въпросници. Всяка държава има възможност да извърши актуализиране на profila си посредством съответната парола.

7 / Т. Нар. Дейности "пост-Конвенция", осъществявани от ПБ

Дейността бе представена от господин Игнасио Гойкоечея, който предостави информация за функционирането на Регионалния офис на Мрежата в Латинска Америка. Бе посочено, все по - голямото приложение на видеоконференцията. Изтъкнато бе доброто сътрудничество между НПО, Университетите, Централните органи, като бе подчертано, че трябва да се дава приоритет на извършването на тези дейности там, където нуждата е най - голяма. Били са осъществени такива дейности в Коста Рика, Аржентина за развитие практиката по прилагане на Протоколите, в Панама - по отношение на темата за медиацията.

Бе обяснено, че през 2015 г. е била представена идеята за развитие в Африка, като предстои приемането ѝ от Съвета.

Тази дейност бе подкрепена от *Китай, Аржентина и САЩ, Уругвай, Саудитска Арабия, Венецуела, Испания, Япония, Панама, Бразилия, Република Доминикана*.

От страна на *Япония* бе дадена информация, че тя ще бъде домакин на конференция по проблемите, която ще се проведе в Токио.

От страна на *Китай* бе заявено, че в държавата има 300 000 000 деца, които се нуждаят от закрила.

Виетнам благодари на ПБ за възможността за участие в Специалната комисия и за тези дейности и заяви, че държавата ще се присъедини към Конвенцията 1980 г. през 2019 г., а понастоящем е член на Конвенцията за международното осиновяване на деца.

След края на темите по Дневния ред и преди обсъждане и приемане на Препоръките бяха проведени разисквания по теми, по които до

настояния момент не бе постигнато съгласие:

- Документ 7: Децата - имигранти и бежанци

Думата взе представителят на ЕК, който заяви, че това е много сериозен въпрос, по който трябва да бъде постигнато съгласие. В тази връзка посоченият Документ, както и работният такъв трябва да бъдат оставени на уеб - страницата на Хагската конференция и да бъдат доразвити.

Според *Норвегия* проблемът е много деликатен. Трябва първо да се разпространи и обсъди от държавите - членки и тогава да бъде публикуван.

САЩ застанаха на позицията, че Документът трябва да се елиминира от уеб - страницата, или да остане като се посочат резервите към него. При всички положения, обаче, той трябва да бъде ревизиран.

На това становище застанаха представителите на *Нова Зеландия, Австралия, Канада*.

На обратното - за оставане на документа като изключително важен и полезен - *Уругвай, Венецуела, Перу, Южна Африка, Бразилия, Аржентина*.

Документът бе подкрепен от *Международната асоциация на жените – съдийки и УНИЦЕФ*.

Бе решено работата върху Документа да продължи.

- Признаване и изпълнение на споразуменията по семейни въпроси

Според представителите на *ЕК* Документът не съдържа в себе си необходимата яснота. Отделно от това не е изяснен въпросът за разходите.

Мексико подкрепи тезата, като отново заяви, че от Документа следва да се премахне частта, касаеща Конвенцията 2007 за издръжките.

24. СЛЕДВАЩА СПЕЦИАЛНА КОМИСИЯ.

Бе решено следващата Специална комисия да се проведе след пет години.

17 ОКТОМВРИ 2017 Г.

26. и 27. РЕШЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ НА СПЕЦИАЛНАТА КОМИСИЯ

През целия ден бяха обсъждани решенията и препоръките, които Специалната комисия ще приеме.

Изцяло приетият им вариант ще бъде изпратен на всички членове на Мрежата и всички участници в Специалната комисия и ще бъде публикуван на уеб - страницата на Хагската конференция след окончателното им обработване.

Поради изчерпване на Дневния ред Специалната комисия приключи своята работа.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВСС,

Представяйки настоящия Доклад за работата на Специалната комисия към Хагската конференция за международно частно право, посветена на приложението на Хагските Конвенции от 1980 г. и 1996 г., проведена през периода 10 – 17 октомври 2017 г., в която взех участие в качеството ми на съдия от Международната Хагска Мрежа и представител на България, Ви представям и изводите си за проведения Форум и взетите решения.

- Констатирана беше активната роля на държавите – членки на Конвенциите, обусловена особено от факта, че на Форума присъстваха повече от 300 человека и всяка делегация вземаше активно участие в обсъжданията, заявявайки координираната позиция на съответната държава,
- В тази връзка се налага изводът за необходимостта от засилена координация и сътрудничество между Централните органи по Конвенциите и представителите на Съдебната власт, включително и съдията от Международната Хагска Мрежа,
- Необходимо е засилване на координацията както на ниво предоставяне на информация по отделните казуси, така и на ниво статистика, особено с взетите Решения и Препоръки от страна на

Специалната комисия във връзка с актуализиране профилите на държавите, поддържане на базата ИНКАДАТ, ИНКАСТАТ, определяне на национални лица за контакт във връзка с медиацията, включване в различните Работни групи към Хагската конференция и т.н.,

- Необходимо е да се обърне особено внимание на обучението на както на практикуващите правници, така и на всички участници в процеса,
- С оглед на това и във връзка с проведени от мен разговори с господин Филип Лорти и госпожа Мая Грофф, като членове на Постоянното бюро и с представителите на Централните органи и съдебната власт на Великобритания, Холандия, Белгия и Германия, би било добре да се инициират обучения – семинари или кръгли маси с поставяне на конкретните проблеми и представяне на добрите практики и опит при тяхното разрешаване,
- Интересен, важен и изключително значим въпрос е и този за организирането и създаване в бъдеще на Регионален офис на Хагската конференция / какъвто съществува в Латинска Америка и Азия/ за което бях провела разговори със Секретаря на Хагската Конференция господин Филип Лорти на Шестата Специална комисия през 2012 г. и което бе включено от мен в предишния, представен до Министерство на правосъдието Доклад,
- Изключително важен е и въпросът за специализираното правосъдие,
- Отделно от това искам да подчертая необходимостта от изготвяне и поддържане на база – данни за случаите, с които българските власти са се засирани и за тези, които са инициирани с други държави по приложението на двете Конвенции.

Проблемите са много и тяхното решаване не може да зависи само от една институция, а трябва да бъде резултат от координираните системни действия на всички органи, ангажирани с тях и притежаващи съответните компетенции, съобразно вътрешното ни и международно законодателство.

Тези проблеми са особено актуални сега, когато предстои Председателството на България на Съвета на ЕС и един от приоритетите, заложени в него е именно детското правосъдие.

Представяйки настоящия Доклад обръщам внимание на необходимостта да бъде организирана съвместна среща между представителите на властите по тези проблеми, като още веднъж изразявам готовност за сътрудничество и оставам на Ваше разположение за предоставяне на допълнителна информация.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Дневен ред на проведената Специална комисия – на английски език
2. Разгледаните по време на заседанията Документи – на английски език.
3. *Окончанието на срещата и приетото решение*
София, 6.11.2017 г.

С УВАЖЕНИЕ:

Богдана Желевска,

Съдия от Международната
Хагска Мрежа